AIDI BIBLIOTEKA TAUTINĖS KOVOJE

1142

LAIKAS

Nr. 336

XVI M.

PERIODICO QUINCENAL LITUANO — 16 DE MARZO DE 1964

"EL TIEMPO"

Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires

T. E. 208 - 5027

Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual Nr. 689.755

CORREO ARGENTINO CASA CENTRAL

Franqueo Pagado Concesión Nº 4289

Tarifa Reducida Concesión Nº 4015

AMBICINE DE GAULLE POLITIKA

Jau nuo senai Maskva ieškojo būdų suskaldyti vakarų demokratijų frontą, bet iki šiol jai tas nebuvo pavykęs. Tik paskutinis De Gaulle žygis yra gana skaudus teiškinys Vakarams.

De Gaulle atėjęs į valdžią ieškojo būdų Prancūziją išvesti iš vidujinio chaoso, į kurį ji buvo įbridusi po pralaimėto karo prieš vokiečius, nors antras pasaulinis karas ir buvo santarvininkų laimėtas, bet Prancūzija šiame laimėjime išėjo visiškai pakrikusi ir politinei ir ekonomiškai. Vieną po kitos prarado savo kolonijas Indokinijoje ir Afrikoje, kas smarkiai sukretė jos ekonominį gyvenimą. De Gaulle griebėsi drastiškų priemonių tvarkyti Prancūzijos gyvenimą. Viduje, nesiskaitydamas su parlamentu, tiesioginiai keletą kartų kreipėsi į tautą probiscito formoje, prašydamas pritarimo savo idėjoms vykdyti. Dėl politinio vidaus ir užsienio politikos silpnumo Prancūzija nustojo prestižo pasaulio akyse ir niekas ja nebelaikė nei politine bei ekonomine jėga. Dėl savo kietos valdymo sistemos De Gaulle dalinai pavyko nugalėti savo vidaus priešus-karinę organizaciją ir kai kuriuos politikus.

Santykiuose su Vakarų Vokietija Adenaueris buvo priėjęs su juo susitarimo, bet daugeliui vokiečių tas taip pat nepatiko.

Draugystė su Kinija

Perėmus Vakarų Vokietijos valdžią Erhardui su Prancūzija atsirado naujų sunkumų. De Gaulle bandė iš jo išgauti savo ūkio gaminiams ypatingų lengvatų Vokietijoje, bet Erhartas reikalavo taip pat kai kurių salygų iš Prancūzijos. To pasekmėje De Gaulle grasino išstrosiąs iš Bendrosios Europos Prekybos sąjungos, ir savo iniciatyva pradėjo flirtą su komunistine Kinija. De Gaulle nesiskaitydamas nei su NATO sutartimis, kurios nariu yra ir pati Prancūzija pradėjo tiesioginius pasitarimus su Pekinu dėl pripažinimo komunistinės Kinijos vyriausybės, tuo išgavo iš jos tam tikrų prekybinių koncesijų ir manoma kad buvo paliestas ir įtakos klausimas Indokinijoje. Žinoma, gal iš Pekino pusės ir buvo duoti pažadai, bet praktiškai pasekmės pasirodys vėliau. Tenka abejoti ar De Gaulle šiuo flirtu ir bendradarbiavimu su Pekinu sustabdys komunizmo įtaką Indokinijoje, kaip jis tai pina savo svajonėse. Tik pasėkoje šių įvykių Viet-Mano vyriausybė nutraukė diplomatinius santykius su Prancūzija ir tą patį padarė Nacionalistinė Kinija. De Gaulle su tuo vienu neapsiribojo, jis taip pat numatė užšachuoti ir Jungtines Amerikos Valstybes, paskelbdamas didelį pagelbos planą Latynų Amerikai ir tuo viešai pareikšdamas, kad jo planas bus daug naudingesnis minėtam kontinentui negu amerikonų. Čia jo užmačios taip pat siekia sumažinti ir Sovietų Sąjungos įtaką Pietų Amerikoje ir užinti abiejų pozicijas. De Gaulle, kaip matome turi neblogą apetitą išplėtimui savo įtakos kiek galima plačiau visame pasaulyje. Tuo politiniu manevru labai gražiai patarnavo komunistiniam frontui, Maskva ir Pekinas tai gavo labai pigia kaina. Komunistinei ekspansijai padarė laisvas kelias Europoje ir kitose kontinentuose, smarkiai sukrėsti vakariečių gynybos reikalai, padaryta nemaža spraga Europos Bendrosios Rinkos reikaluose, tas taip pat palies ir kiek pakeis santykius su Sovietų Sąjunga.

Dėl visų numatytų De Gaulle politikos planų JAV prezidentas Jhonson specialiu raštu kreipėsi prašydamas susilaikyti nuo tų žygių. Politiniuose sluoksniuose buvo galvojama, kad De Gaulle prieš vydydamas politines užgaidas norės pasimatyti su JAV prezidentu, ypač po jo kreipimosi į De Gaulle, bet pastarasis nekreipdamas nei mažiausio dėmesio į Jungtines Amerikos Valstybes ir nevertindamas net jos pastangų, kurios Prancūzijos gynimui ir ūkiniam atstatymui yra išmetusios bilijonus dolerių, taip pat nepridavė jokios reikšmės ir NATO vyriausybės prašymui, kad jis nedarytų jokių atskirų ejimų su komunistiniais kraštais, kad nepakenkus bendriesiems Vakarų Europos gynimo reikalams. Taip pat nepritarė ir atvirai iškritikavo De Gaulle politiką Italijos prezidentas Segni vizitavęs De Gaulle Paryžiuje.

Kai kurie politikai mano, kad De Gaulle netiek dėl ekonominių išskaičiavimų pripažino Pekino vyriausybę kiek del savo politinių interesų: jis nori gražinti prancūzų įtaką į Pietryčių Aziją, bet čia labai aišku, kad toje vietoje susikirs su Pekino interesais. De Gaulle toje savo politikoje svajoja, gal daugiau sapnuoja, įkurti sujungtą neutralią Vietmano valstybę, aiškų Prancūzijos įtakoje, taip pat jo siekimas yra užmegsti glaudžius ekonominius ir karinius santykius su Kambodža, kuri komunistinėj įtakoje yra atmetusi amerikiečių pagelbą.

Ši De Gaulle politinė akcija gali privesti prie labai nemalonių pasekmių. Santykiai su Pekinu daug pakenks grieštai vedamai kovai prieš komunizmą Pietų Vietmane ir padės ten plėstis komunizmui.

Diktatūros keliu

De Gaulle, yra pasukęs diktatūros keliu, jis nori atsistoti Vakarų Europos vadovavimo priekyje, kur iki šiol pirmavo Jungtinės Valstybės nesutikdamos Prancūziją padaryti stipriausiu atomine jėga Vakarų Europoje, ir beto Vakarų Vokietija nenorėdama paleisti iš rankų Europos Bendrosios Rinkos vadovavimą, privedė De Gaulle ieškoti kito kelio, Prancūzijos ir savo asmeniškai garbei iškelti. Pekinas taip pat turi savo nepasitenkinimą Sovietų Sąjunga, kuri atmetė Kinijos norą pasidaryti stipriausią atomine jėga Azijoje. Aišku, čia susitiko du "nuskriaustieji". Tenka laukti, kad prie jų prisidės kas nors ir trečias, (graičiausiai atvirai ir aiškiai atsistos Kuba) ir vėl susidarys tam tikras trikampis, kaip savo laiku yra buvęs Berlynas-Roma-Tokio, bet to visi finalas visiems žinomas.

Dar daroma ir tokių prielaidų, kad De Gaulle tuo norįs pagazdinti Sovietų Sąjunga, kad ji padarytų nuolaidų Vokietijos sujungime. Jei tai jam pavyktų, vokiečių akyse jis būtų pasakų didvyris, bet tai yra per daug saldus De Gaulle sapnas. Tuo savo pavojingu žaidimu jokių būdu nesugundys Jungtinių Valstybių sekti ar remti jį, tai būtų per daug pavojingas ir rizikingas visos užsienio politikos pakeitimas. Atrodo, kad De Gaulle užmiršo smarkiu tempu atsigaunančią Japoniją, kuri labai rimtai seka tą visą žaidimą ir ji yra ne mažiau suinteresuota visomis tomis rytinėmis sritimis, kurios tiesioginiai liečia jos saugumą. Tų visų painiavų išnarpliojimą parodys netolima ateitis.

ASB.

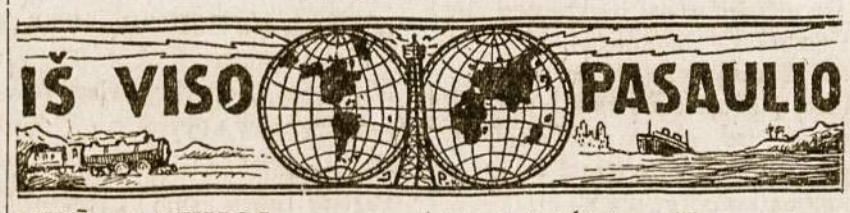

MIRĖ GRAIKIJOS KARALIUS POVILAS I

Kovo mėn. 6 dieną Atėnuose mirė Graikijos karalius Povilas I, nuo komplikacijos po padarytos operacijos. Mirė turėdamas 63 m. amžiaus. Graikijos sostą užėmė 1947 metais balandžio mėn. 2 dieną. Buvo gimęs Atėnuose 1901 m. gruodžio mėn. 14 d. **Trečiasis sūnus karaliaus Konstantino ir karalienės Sofijos.** Ši karalių dinastija, pradėdant karaliumi Jurgiu I 1873 metais pradėjo antrąją karalių dinastiją. Velionis Povilas I karaliavo 17 metų, kurie nebuvo palankūs: visuomet turėjo daug sunkumų savo krašte dėl įvairių politinių bei ekonominių reikalų. Dabartinis jo įpėdinis yra Konstantinas, Spartos kunigaikštis.

MEKSIKOS JAUNIMO DELEGACIJA APLEIDO KONGRESĄ

Pietų Amerikos Studentų Federacija buvo numačiusi sušaukti šiemet kongresą San Paulyje, bet gubernatorius La Cerda nedavė leidimo minėtam kongresui įvykdyti. Todėl jis buvo sušauktas Čilėje. Iš šio kongreso Meksikos studentų atstovai pasitraukė pareikšdami vietinės spaudos ir United Press atstovams, kad šis kongresas visiškai yra komunistinis ir kad Meksikos studentai nepritaria, kad Pietų Amerikos jaunimas būtų išnaudojamas komunistinės doktrinos propagandai ir yra vadovaujamas vien tik castrizmo šalininkų kubiečių, dėl to jie protesto ženklan pasitraukė iš minėto kongreso.

POSEDŽIAUJA AMERIKOS VALST. ORGANIZACIJŲ TARYBA — OEA

Amerikos Valstybių Organizacijų Tarybai Venezuela per savo atstovą įteikė gausios medžiagos apie pasikęsinimus prieš Venezuelos demokratinę vyriausybę. Visų Pietų Amerikos valstybių atstovai yra patiekę taip pat nemaža gausios medžiagos įrodydami Castro užmačias Pietų kontinente.

Paskutiniųjų dienų įvykiai Argentinoje rodo tą patį. Išlaiškinimas Kordobos provincijoje esančių partizanų apmokymo stovyklų, jų apginklavimas ir ryšiai su kitomis stovyklomis kelia susirūpinimą. Saltoje užtiktos taip pat kelios stovyklos su nemažai ginklų ir maisto atsargomis net su 30 žmonių. Buenos Aires įvydyti pasikesinimai prieš žmones ir atskiras institucijas nieko gero nerodo. Vyriausybė ima iniciatyvą aiškinti minėtus įvykius, iš kur veda ir į kur eina tie keliai.

Džiaugsmingas Velykų Aleliuja teskamba visų tautiečių lūpuose ir širdyse, o Prisikėlusis Kristus tepripildo visų sielas tyru džiaugsmu ir ramybe.

Tėvai Marijonai Argentinoje.

Šventų Velykų proga sveikiname visus mūsų laikraščio šeimos bendradarbius, rėmėjus, platintojus ir skaitytojus, linkėdami visiems gausios Prisikėlusiojo Viešpaties palaimos!

"LAIKO" Redakcija ir Administracija.

Su džiaugsmingų Velykų Švenčių atėjimu, su žmonijos esmės atsinaujinimu Kristaus Aukos mistikoje, Argentinos Lietuvių Bendruomenė, sveikina visus brolius ir seses lietuvius vargstančius Okupuotoje Tėvynėje ir čia Argentinoje gyvenančius su linksmomis Velykų Šventėmis.

Argentinos Lietuvių Bendruomenė.

PRISIKĖLIMO ALLELIUJA

Kai atgijo sustingusi žemė, kai pirmieji augmenijos žali daigai ima rodytis saulės atokaitoj, kai randi pakrūmėj mėlyną žibutę, kai dar šlapioj pievoj matai plačiai besišypsančią purieną-sakai, ateina pavasaris.

Žiema-mirtis, liūdėsys. Pavasaris-prisikėlimas, gyvybės triumfas. Jei nebūtų liūdėsio, ne taip atrodytų ir džiaugsmas . . .

Žmogus gi, yra skirtas ne mirčiai, ne visiškam sunykimui. Jo tikslas-kėlimasis, gyvybė.

Tą dvasinį prisikėlimą mums atneša pirmieji Velykų saulės spinduliai, skardus ir griausmingas Aleliuja . . .

Kiekvienas iš mūsų keldamasis iš praeities klaidų per atgailą ir maldą, žengdamas į Velykų džiaugsmą, neturi pamiršti, kad mūsų prisikėlimas yra laidas į Amžinojo Gerumo buitį, kuri anksčiau ar vėliau prikels Laisvam Gyvenimui ir mūsų Tėvynę.

O prisikėlusio Kristaus vardu-Ramybė Jums-telydi kiekvieną skyrium ir visus kartu . . .

Redakcija.

KIPRO SALOJE VISU SMARKUMU PRASIDĖJI MŪŠIAI

Turkija skubiai kreipėsi į Jungtines Tautas prašydama skubiai siūsti tarptautinę policiją į Kipro salą turkų mažumai apginti. Turkų laivynas išplaukė iš Turkijos vandenų nežinoma kryptimi. Kruščevas Juodosios Jūros kurorte Gagri priėmė du Kipros salos atstovus, teiravosi apie padėtį saloje ir apie santykius Kipro salos ir Sovietų Sajungos.

Kruščevas yra priešingas siuntimui į Kipro salą tarptautinių pajėgų konfliktui likviduoti. N. Kruščevo užmačios yra labai aiškios, jis norėtų, kad ten būtų pasiūsti Sovietų Sajungos kariniai daliniai. Tada Kipras būtų išlaisvintas.

NAUJAS URUGVAJAUS PREZIDENTAS

Pagal Urugvajaus Respublikos konstituciją, kur respublikos prezidentavimas yra vykdomas išrinktos "Consejo Nacional de Gobierno", rotatyvinės tvarkos, kurie valdo tik vienerius metus. Vasario 28 d. prezidento pareigas parėmė inž. L. Giannattasio, pakeisdamas iki šiol buvusį Daniel Fernąndez Crespo, kuris per Pietų Amerikos Lietuvių kongresą buvo priėmęs lietuvių delegaciją.

DE GAULLE VYKS Į PIETŲ AMERIKĄ

Projektuojamoji Prancūzijos prezidento kelionė į Pietų Ameriką kelia didelio susidomėjimo visoje Pietų Amerikoje. Prancūzų Užsienio Reikalų ministerijos pranešimu yra gauta visų Lotynų Amerikos Valstybių kvietimai, jų tarpe ir Kūbos. De Gaulle numato aplankyti artimiausiu laiku Meksiką, Prancūzų Antilų salas Prancūzų Guayaną. Kitų kraštų lankymas yra numatomas spalio ar lapkričio mėnesyje.

MIRĖ VLIKO PIRMININKAS

Vasario 27 d. 6,30 val. rytą savo bute, Brooklyn, N. Y. širdimi mirė Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Pirmininkas, Lietuvos Laisvės Komiteto ir Lietuvos Delegacijos Pavergtųjų Tautų Seime narys, Pavergtųjų Tautų Seimo Politinės Komisijos pirmininkas, Lietuvių Teisininkų Draugijos Centro Valdybos narys, "The Baltic Review" ir "Revista Baltica" redaktorius ir Seton Hall Universiteto profesorius Dr. Antanas Trimakas.

Velionis gimė 1902—VI—19 Taupriuose, Biržų apskr. Baigęs Biržų gimnaziją, studijavo ekonomijos, teisės ir politikos mokslus Lietuvos Universitete Kaune, Prancūzijos Grenoblio ir Lillio universitetuose, Tarptautinės Teisės Akademijoje Hagoje ir Tarptautinių Mokslų Mokykloje Ženevoje. 1940 Lillio Universitetas už disertaciją "Le mouvement cooperatif en Lithuanie" jam suteikė filosofijos daktaro laipsnį.

Baigęs mokslus, stojo dirbti į nepriklausomos Lietuvos diplomatinę tarnybą. 1930-35 — I-sis sekretorius Lietuvos pasiuntinybėje Švedijoje, 1935-38 — Centro Europos skyriaus vedėjas Už. Reikalų Ministerijoje, 1938-39 — patarėjas Lietuvos pasiuntinybėje Lenkijoje, 1939 — Lietuvos Generalinis Konsulas Lenkijoje. 1944 susiorganizavus Vlikui jo politinės komisijos narys Pasitraukęs į Vakarus, po Vokietijos kapituliacijos. Iš Prancūzų okupacinės valdžios gavo pripažinimą eiti Lietuvos Generalinio Konsulo pareigas Tubingene. 1946-47 — Balfo įgaliotinis Europoje ir Vliko Vykdomosios Tarybos reikalų vedėjas. 1947 m. atvyko į Ameriką ir kurį laiką profesoriavo Erie kolegijoje, vėliau persikėlė į Seton Hall Universitetą, Newark N. J. Min. Žadeikiui 1951 suorganizavus Lietuvos Laisvės Komitetą, — jo narys ir sekretorius. 1954 susiorganizavus Pavergtųjų Komitetą Tautų Seimui. — Lietuvos Delegacijos tame Seime narys ir vicepirmininkas, bei jo politinės komisijos narys, o pastaraisiais dveiais metais ir jos pirmininkas. Nuo 1957 — Vliko pirmininkas. Nuo 1918 priklausė ateitininkams. Nuo 1924 — Lietuvos Ūkininkų Sąjungai. 1924-25 — "Gerovės" žurnalo redaktorius. 1927-28 mokslo metais — Lietuvos Universiteto Studentų Atstovybės pirmininkas. Periodikoje rašė politikos, teisės ir ūkio klausimais.

Didžiai liūdėdamas dėl savo pirmininko ankstybos mirties, tai praneša visiems lietuviams

Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas.

1964 m. vasario 28 d.

PAS OPTIKĄ VILIŲ RASIŪNĄ APSILANKIUS

Ne vienas mūsų kolonijos lietuvių yra girdėjęs ar ką nors skaitęs spaudoje apie Vilių Rasiūną. Bet išsamios informacijos apie jį niekas nėra parašęs. Bandysiu, kiek nušviesti apie šį lietuvį, kuris savo darbu yra pelnęs svetimtaučių įvertinimą ir pagarbą.

Gyvendamas Lietuvoje buvo pradėjęs verstis fotografo darbu, vėliau perėjo dirbti į Spaudos Fondą. Parodęs didelį sugebėjimą fotografijos srityje, buvo pasiųstas studijuoti ir tobulintis ne vien fotografijos bet ir optikos specialybėje. Keleta metų išbuvęs garsiame Vokietijos optikos Zeiss Ikon foto aparatų ir optikos centre Jenoje, grįžęs į Spaudos Fondą paskiriamas optikos ir foto-reikmenų laboratorijų vedėju. Įrengė Spaudos Fonde tos srities modernias laboratorijas, kurios yra įvykdžiusios eilę svarbių darbų mūsų kariuomenei ir moderninant visus kariuomenės reikmenis. Karo vėsulas jį nubloškia į Vokietiją ir antrą kartą atsiduria Jėnoje, kur bedirbdamas įsigija teisę verstis privačia optiko praktika. Vėliau persikėlęs gyventi į Muncheną, 1946 metais atidaro privačią optikos laboratoriją ir kabinetą su teise tikrinti akis ir derinti akinius. Kabinetą įsirengia pagal paskutines mokslo žinias. Gyvendamas Munchene užsiiminėja ir foto studijomis. Dalyvauja įvairiuose foto parodose. Ir čia Rasiūnas pasirodo kaip nemažas tos srities specialistas. AGFA foto studijų žurnale ir atskirame tos bendrovės leidinyje "Das Farbige Leicabuch" išleistame Von Anton Baum Munchene, apie Rasiūną rašo kaip apie vieną iš rimčiausių spalvotų ir meniškų foto nuotraukų specialistą. Apie Rasiūną taip pat gražiai atsiliepia žurnale "Lithuania", apie istorinių dokumentų foto studiją išleistą 1948 m.

Gyvendamas Vokietijoje dalyvavo įvairiose foto nuotraukų parodose, kur yra laimėjes nemaža įvairių premijų ir įvairių diplomų, ir gražių spaudos atsiliepimų. Ir nevien tik karo metu dalyvavo foto nuotraukų parodose, jau 1936 metais Vokietijoje jo 8 foto nuotraukos buvo premijuotos. Po karo atvykęs Argentinon įstojo dirbti įElektros Kompaniją SEGBA, kur ir tebedirba iki šiol. Ne Argentinoje baigusiems mokslus verstis privačiomis praktikomis yra daromi įvairiausi sunkumai: tenka pradėti nuo pat pradžios mokyklos iki savo diplomo teisių apgynimo. Rasiūnui taip pat, kaip ir daugeliui kitų nebuvo leista verstis laisvai savo specialybe, bet užtai pažinę jį SEGBOJE jam buvo patikėtos atsakingos pareigos, ne vienas iš šios įstaigos aukštųjų pareigūnų pasinaudojo jo patarimais ir patarnavimais akinių reikale. Vėliau jam buvo suteikta INSTRUMENTISTO ENCARGADO pareigos, su teise tikrinti

ir taisyti visoje SEGBA kompanijoje precizinius instrumentus. Tai teisei patvirtinti Vyriausios SEGBA direktorijos buvo išduotas diplomas, kuris jam davė teisę gauti ir atlyginimą mokamą už mokslo laipsnį. Visas algos priedas buvo užskaitytas nuo pat įstojimo dienos. Rasiūnas buvo pirmasis, kuriam tai yra pavykę pasiekti. Be to nesenai baigė specialią Šveicarų įsteigtą chronometristų mokyklą pirmąją laidą, kurioje įsigyjo dar vieną chronometristo specialybę, kuri papildė jo optikos amatą. Dirbdamas SEGBA yra padaręs išradimą elektros kabelių gedimo apsaugai, už ką jam buvo paskirta premija.

Dabartinėj jo laboratorijoj pamatysi įvairiausių prietaisų ir instrumentų, tai visi atsivežti iš Vokietijos Zeiss Ikon firmos, dalį jų teko jam parduoti prieš 14 m. Aparatai yra ne vien tik didelės piniginės, bet ir mokslinės vertės. Be to turi atsivežęs iš Lietuvos didelius Lietuvos vaizdų rinkinius foto plokštelėse, kuris gal ir yra vienintelis išeivijoje. Šis meno turtas šiuo metu mums yra ypatingai vertingas. Vadovaujamiems mūsų organams reikėtų susirūpinti išleisti ar bent paruošti tų foto nuotraukų albumus, kurie priaugančiam jaunimui turėtų ypatingos reikšmės savo krašto pažinimui.

Rasiūnas paklaustas kaip vertina atsiradimą už Lietuvos ribų atsakė: "Politinė jėga, kuri mus ištrėmė iš savos tėvynės, neduoda teisės net joje lankytis, persekiodama ten gyvenančius artimuosius, yra didžiausio brutalumo ir civilizuoto žmogaus gėda, kuria tegali pasižymėti tik seniausių laikų azijatų tautos. Iš tos politinės sistemos negalima nieko laukti ir labai gaila, kad vakariečiai dar iki šiol nepraregėjo ir duodasi mulkinami."

Kokie jo pageidavimai spaudai: "Mano manymu spauda turėtų daugiau rašyti apie mokslo bei technikos laimėjimus ir paskutiniuosius politinius įvykius, kad šiandieninis žmogus galėtų orientuotis pasaulinės politikos įvykiuose. Nereikia pamiršti ir mūsų pavergto krašto reikalų."

Del kovos su mūsų krašto okupantu, sako: "Šis darbas turi būti tesiamas. Turi būti kovojama visomis priemonėmis ir visų lygiai. Tai nėra vieno darbas, ta turėtų dirbti visi be jokio nuomonių skirtumo. Laisvė yra visos žmonijos didžiausias turtas."

Sūnus Raimundas ir duktė Danutė, kurie abu yra Buenos Aires universiteto medicinos studentai, pareiškė, kad mielai važiuotų studijuoti į Vilniaus universitetą, jei kas duotų tikras garantijas, kad iš ten laisvai galėtų grįžti ir kad ten niekas jų nepersekios.

St-nis.

URUGVAJAUS PADANGĖJE

URUGVAJAUS LIETUVIAI JAUNOJI KARTA

beveik tik išrinkta į naująją Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugijos valdybą. Tai reiškia kolonijos pasitikėjimą ja ir čia išaugusios jaunosios kartos sąmoningą lietuviškumą ir ryžtą tęsti toliau lietuviškąją kultūrą ir veiklą išeivijoje. Naujoji valdyba yra užsimojusi pradėti draugijos pastatų pagrindinį atnaujinimą ir pertvarkymą.

Taip pat bufeto vedėjo ir patalpų saugotojo-sargo pareigas perėmė jauna šeima — Birutė ir Romas Mačanskai. — Linkime jaunajai kartai ištverti šiuose gražiuose dideliuose užsimojimuose!

GAUSIAI DALYVAVO

Montevideo lietuviai neseniai įvykusiose sueigose: Vasario 16-tos šventėje, pietuose pagerbti naujai atvykusiam kunigui Leonui Zarembai, grįžusiam iš Kordobos vasaros stovyklos jaunimui ir viešnioms iš Argentinos ir Brazilijos; taip pat jėzuitų viršininko t. Br. Markaičio pagerbimo vermoute.

Visur buvo pasakyta nuoširdžių kalbų, visur gražiai pasirodė „Gintaro" šokėjai su tautiniais šokiais ir kitokia programa. Pietus ir vermoutą paruošė Liet. Katalikų Moterų Draugija, talkininkaujama jaunimo ir keletos niekada nepailstančių vyrų.

LIETUVIŠKAS SOLIDARUMAS

Vasario 5 d. naktį, stiprios audros lietus užtvindė Vytauto Dorelio audyklos pastatus, juos apgriovė, žaliavas ir mašinas vienas sunaikino, kitas stipriai apgadino. 10 metų darbą audra sugriovė per keletą valandų!

Sužinoję apie šitą sąmoningai veiklų lietuvį, buvusį Urugvajaus Liet. Kult. Draugijos pirmininką ir ilgametį valdybos narį, vargonininką ir choro „Aidas" dirigentą ir ištikusią nelaimę tuoj eilė tautiečių skubinosi į pagelbą.

Per „Liet. Radijo Valandėlę", radiją „Lituania en el Urugauy" ir „Žinių" biuletenį, buvo paskelbtas atsišaukimas į solidarumą — kvietimas ir dar nežinančių solidariai pagelbėti nuo audros nukentėjusiam tautiečiui. Vienas jų — Antanas Zupka — ta proga pasakęs: —„Prieš keletą metų Urugvajaus potvynio metu atidaviau savo tris švarkus, nežinodamas, nei kam jie pateks, pats pasilikdamas su vienu —, o kaip gi dabar nepadėsi savo broliui lietuviui, patekusiam į nelaimę".

Na ir pradėjo plaukti solidarumo aukos. Aukojo po 10 ir po 20 pezų, po 50, 100, 200 ir 300 pezų, kiek kas galėdamas. Aukojo kiti ir po 500 pezų ir vienas net 1.000 pezų. Viso jau apie 7.000 Urug. pezų. Kiti pasisisiūlė paskolinti stambesnes sumas be nuošimčių — viso pasiūlė 6.000 Urug. pezų. Tikrai tai rodo Urugvajaus lietuvių širdies gerumą ir gražų lietuviškąjį solidarumą.

P. S.

• **Montevideo Lietuvių Tautinių šokių grupė "Gintaras"**, kovo mėn. 21 dieną 19 val. šoko prancūzų pasiuntinybės vedamoje per televiziją programoje.

• **Gen. Vincas Grigaliūnas**, iš Kolumbijos sveikina visus Argentinos lietuvius, visus lietuviškos veiklos darbininkus linkėdamas visiems gražiausių Šv. Velykų švenčių.

• **Marija Akelaitytė-Matulaitienė**, paieško savo brolio Juozo Akelaičio. Juozas Akelaitis atvykęs Argentinon 1906 metais. Paskutinės apie jį turimos žinios, kad jis buvęs uosto direktorium.

Sesuo kuri pajieško turi 74 m. Kas turi žinių prašoma suteikti jas "Laiko" Administracijai.

ĮVAIRENYBĖS

MONTREALIO LIETUVIŲ TEATRO VEIKALAI PLOKŠTELĖSE

Lietuvių teatras Montrealyje yra įamžinęs savo veikalus į plokšteles. Šis naujas ir modernus teatro veiklos būdas yra visiškai naujas teatro gyvenime. Jis pradedamas praktikuoti ne vien tik Š. Amerikoje. Galvojama ištisas vertingas knygas perkelti į plokšteles, tuo būdu padaryti jas prieinamas neraštingoms žmonių masėms, ir gyvos kalbos konservavimui.

Montrealio teatras, režisuojamas talentingos rašytojos ir aktorės Birutės Pukelevičiūtės, jau yra išleidęs tris veikalus plokštelėse: Kazio Borutos „Baltaragio Malūnas", Balio Sruogos istorinė drama „Milžino Paūunksmėj" ir „Žirginėliai".

Plokštelė „Žirginėliai" specialiai yra skirta vaikams, joje telpa K. Kublinsko „Pasaka apie katinėlį", B. Sruogos „Zuikio puikio byla", B. Pukelevičiūtės „Daržovių gegužinė" ir „Skraidantis paršiukas", A. Barono „Du kačiukai" ir Salomėjos Nėries „Eglė žalčių karalienė". Ši pastaroji plokštelė sudaryta vien iš pasakų, tad ji daugiausia ir tinka vaikams, bet savo žodžių žaismingumu ir kalbos stiliumi taip pat maloni klausyti ir suaugusiems. Aktorių dikcija ir mūsų lietuviškų žodžių spalvingumas iškelia mūsų kalbos grožį. Ši plokštelė rekomenduotina visoms radio valandėlėms jaunimo lietuviškos kalbos mokymosi skatinimui. Plokštelė galima užsisakyti:

„Darna" c/o B. Pukelevičiūtė,
631 Vitre str. W Apt. 7
Montreal 3, Quebec, Canada.

ĮSISTEIGĖ TAUTINIŲ ŠOKIŲ INSTITUTAS

Pereitų metų gale Čikagoje įsisteigė tautinių šokių institutas, kurio iniciatoriais yra lietuvių tautinių šokių mokytojai-vadovai. To instituto tikslas studijuoti ir puoselėti lietuviškojo tautinio šokio meną. Šis institutas jau parengė du naujus tautinius šokius: Landytinį ir Tryptinį, kurie bus išsiuntinėti visiems tautinių šokių vadovams. Institutas dabar uoliai ruošia išleidimui tautinių šokių ir žaidimų plokšteles, kaip prieda prie „Mūsų Šokiai" vadovėlio.

DOKUMENTŲ REIKALU!

Galime pranešti, kad gimimo metrikus dėl pensijos (jubilacion) jau galima vėl gauti per Tėvus Marijonus, nes Argentinos Užsienių Reikalų ministerijoje tvirtina, padarius atatinkamus žygius. Todėl visi, kurie yra įdavę savo metrikus padaryti, jau gali atsiimti parapijos raštinėje.

Toliau pranešame iš veikimo "SERVICIO SOCIAL INTERNACIONAL" Paseo Colon 255, Capital. Iš šios įstaigos praneša, kad: visų tautų pabėgėliai gali kreiptis į šią įstaigą su turimais dokumentais kad gauti įvairius juridinius patarnavimus, pav. gauti kokį dokumentą per Tribunolą su dviem liūdininkais dėl paso ar kito reikalo, taip pat gauti gimimo dokumentus tų vaikų, kurie yra gimė tėvams būnant užsienyje (tremtyje). Toji pat istaiga padeda įvairiuose pensijos, senatvės ir kituose atvejuose. Tik viena salyga reikalaujama, kad pristatytų tokį dokumentą, su kuriuo atvyko į Argentiną.

Ši istaiga priima žmones pagal šią tvarką: Antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 4 iki 8 val. po pietų dėl visokių juridinių reikalų ir trečiadieniais nuo 2 iki 8 val. po pietų dėl pensijų. Raštinė randasi Paseo Colon 255, 11 aukštas, Buenos Aires. Kita raštinė Cordobos mieste veikia ant 9 de Julio 356 — III aukštas kasdien nuo 16,30 iki 19,30 val.

Sekmadienio Rinčiai

TARNAUTI AR KARALIAUTI?

Krikščionybė yra visada artimo tarnyboje, nes turi Kristaus labai aiškų nurodymą: tarnauti artimui. Pats Išganytojas parodė savo pavyzdžiu, kuris lieka krikščionims įsakymu.

Paskutinės Vakarienės metu prieš savo mirtį Kristus sušaukia visus apaštalus ir pirm vakarienės paėmęs vandens dubenį nuplauna mokytiniams kojas ir paskui iškilmingai į juos kalba:

— Taigi, jei aš, Viešpats ir Mokytojas, mazgojau jūsų kojas, tai ir jūs turite vienas kitam mazgoti kojas; nes aš daviau jums pavyzdį, kad kaip aš dariau, tai ir jus vienas kitam darytumėte. (Jono 13,14).

Ką reiškia šis pavyzdys? Tai reiškia tikros krikščioniškos meilės praktiką, kuri apsireiškia meilės darbuose. Plauti kojas kitam reiškia jam ateiti pagalbon, jam tarnauti.

Tai yra krikščionybės pagrindas, ant kurio remiasi visas mokslas ir visi labdarybės darbai, kurie krikščionių amžių bėgyje yra vykdomi. Visi didieji šventieji, kaip vienuolynų įkurėjai turėjo prieš akis šį Kristaus pavyzdį.

Paiimkime tokį Šv. Vincentą Paulietį, kuris nuo Paryžiaus gatvių rinko pamestinukus vaikus, kuris už vergą sau užsidėjo pančius ir kuris visą gyvenimą pašventė vargšams ir įsteigė gailestingų seserų vienuolyną, kuris tęsia šventojo darbus amžių bėgyje.

Arba kitas šventasis Jonas Don Bosco, kuris surinko aplink save palaidus gatves vaikus, juos išlavino amatų ir priruošė padoriam gyvenimui, taip pat įstengė vyrų ir moterų vienuolynus, kurie tęsia jo pradėtus jaunimo auklėjimo darbus.

Kas pažįsta ben kiek tų vienuolynų pasišventinimą, tas lengvai supras, kas yra krikščioniškoji artimo meilė, kuri reikalauja aukos ir pasišventimo.

Tačiau artimo meilės tarnystė nėra vien tik vienuolių ir kunigų darbas. Ji yra kiekvieno krikščionio pareiga ir įsakymas. Kristus pasakė: "Aš duodu jums naują įsakymą, kad mylėtume vienas kitą". Iš to pažins, kad jus mano mokiniai, jei mylėsite vienas kitą". Kristus norėjo, kad krikščionies atpažinimo ženklas, jo "cedula" būtų artimo meilė.

Pirmųjų amžių krikščionys tai suprato ir tai įgyvendino, taip kad pagonys sakydavo: "Žiūrėkite, kaip jie mylisi"! Ar tą patį būtų galima pasakyti apie mūsų dienų krikščionis? Labai tektų suabejoti, nes darbai kalba ką kitą.

Kaip dažnai kriščionių darbai ir kalbos liūdija apie jų didelį dvasinę mizeriją, nes sukasi apie artimo ydas, jo blogus darbus. Krikščionys gyvena po vienu stogu ir nesikalba, arba jei kalbasi, tai tik barniais. Ką turėtų pasakyti pagonys klausydami tokių kalbų?!

Todėl būtų labai gerai padaryti sažinės kvotimą iš vieno šito punkto. Ar mes tikrai mylime savo artimą, ar apie jį gerai atsiliepiame, ar jam varge ateiname į pagalbą? Ar tikrai tarp mūsų yra toji vienybė ir meilė, kuriuos trokšta Kristus mūsų tarpe matyti!

Jeigu pamatysime, kad jos trūksta, tai paprašykime Gerojo Viešpaties, kad Jis mums bent lašą tos meilės duotų, kad galėtume būti jo tikri mokiniai.

Kun. Augustinas, MIC.

LIETUVIŠKAM JAUNIMUI

Kiekvienos žmonių kartos laikas turi savo laimėjimų ir praimėjimų, sviesių ir tamsių dienų. Nuo pat šio šimtmečio pradžios gyvename vieną po kitos didelių ir skaudžių įvykių audras. Paskutinio laiko Europos utopiški ir žiaurus režimai, baisios karo pasekos sujaudino visą žmoniją. Po karo staigios mokslo naujienos, daugelyje krastų iskųęs ekonominis gerbuvis ne retą asmenį apsvaigino, vieną į kitą luštancios žemiško gyvenimo audros daugelį mūsų laiko jaunimo nuplėšė nuo gyvenimo pagrindų ir sužalojo visam gyvenimui. Visi — išsigelbėję ir nukentėję pasigedo žmogaus. Žmonija pradeda gaivalingai jo ieškoti. Valstybės nepanaikinę kaikurių senų antagonistiškų nuostatų padeda juos į archyvus ir po daugelio šimtų metų ten grįžta kadaise uždraustų vienuolynų tesėjai, grįžta šv. mišių auka ant senobinių ir ilgokai apleistų altorių.

Ne vien religijų hierarchai, o valstybininkai šaukia jaunimą kultūros ir humaniškumo apaštalų aukai. Popiežius Jonas XXIII ne tik krikščionių tarpe tapo mūsų laiko populiariausiu asmeniu ne už ką kitą, o už tai, kad pašaukė visą žmoniją bendromis jėgomis ieškoti vieni kituose brolio turinčio, kaip ir aš pats, tą patį dangišką Tėvą, atpirkto to paties Išganytojo; kad pašaukė ir pasauliečius tapti meilės ir išganymo apaštalais.

Tos naujai kylančios dvasios šviesoje kaip jūs atrodote, Lietuvių jaunime? Nenagrinėsime čia jūsų bendrų pasireiškimų ar kiekvieno jūsų dvasios. Lygindami save su kitais jūs patys nesunkiai galite surasti, kuom esate panašūs į kitus, kuom skiriates. Jeigu kalbėti apie dvasinio gyvenimo akiračių ir polėkių ribas, tarpe daugelio kitų reiškinių, jūs parodote daug pagarbos ir džiaugsmo, kai iš jūsų tarpo kuris ryžtasi pilnam savarankiškam gyvenimui ir jo misijai kitų tarpe per kunigystę ar vienuolinį pašaukimą. Tačiau ir čia gimusių ir iš Lietuvos išvežtų jaunuolių tarpe labai maža tokių, kurie patys tam ryžtųsi. Gėrį ir grožį vertinate, gerbiate, tik permaža yra drąsos ir ryžto jo siekti. Jūs tačiau išsiskiriate iš daugybės jaunimo vienu dalyku — tai savo šventuoju Globėju. Jis nėra šventasis iš Popiežiaus sosto nei iš kunigų ar vienuolių tarpo. Jaunuolis pasaulyje, pagal savo laiką plačiai išmokslintas, pasaulinė jo reikšmė valstybėje buvo tokia, kad jo vardą minėjo visa Europa, jam mirus Europos jaunimas pradėjo burtis į jo vardu įsteigtą broliją, visi jį garbino ir garbina kaip šventąjį. Pačioje Lietuvoje šv. Kazimiero vardas visada buvo tiek branginamas, kad net svetur išvykę lietuviai tą vardą brangina iki šiol. Amerikoje pirmoji lietuvaičių vienuolių kongregacija pavadinta jo vardu. Amerikoje įsteigta Tė-

vų Marijonų Provincija savo globėju pasirinko taip pat šv. Kazimierą. Jį sau Globėju pasirinko prieš 50 metų įsteigta Lietuvos Vyčių organizacija. Atsiliepdamas į lietuvių tremtinių prašymą P. Pijus XII, 21 d. birželio 1948 metais paskyrė šv. Kazimierą Globėju visur pasaulyje esančiam lietuvių jaunimui. Jau iš senai jis yra Lietuvos ir visos Lietuvių tautos Globėjas.

Šį mūsų Globėją visi minime su didele pagarba, meile ir pasididžiavimu.

Brangus jaunime, jūs ypatingai atverkite savo širdis ir protus šv. Kazimiero dvasiai. Jo asmuo ir dorybė yra verti ir mūsų laikais dėmesio ir studijų. Jis yra toks asmuo, kokio pasigenda ir jieško mūsų laiko žmonija. Šventasis pasaulio sūkuryje — štai žmogus reikalingas mūsų laikams. Aukštai kelkite savo vėliavas su šv. Kazimiero vardu. Praturtinkite ir jaukesniu padarykite patys savo gyvenimą tapdami tais žmonėmis, kokių jieškoti keliasi mūsų laiko žmonija. Kelkite aukštyn veidus, iš kurių plačiai žerėtų jaunuolių pavyzdys.

Šioje dvasioje ir tokiose nuotaikose visi minėkime mūsų dangiškojo Globėjo — mūsų karalaičio šventę.

Vysk. Vincentas Brizgys.

PERSEKIOJAMA BAŽNYČIA

MINIOS ŽMONIŲ APSIREIŠKIMO VIETOJE

Kaip "Lux Christi" žurnalas rašo, kad Lietuvoje, Skiemonyse, kur prieš pusantrų metų apsireiškė Marija 18 metų mergaitei **Romutei Macvytei**, metinių proga buvo nuvykę tūkstančiai žmonių iš visų Lietuvos kraštų, net iš Gudijos ir Lenkijos pasimelsti apsireiškimo vietoje, nežiūrint didelio komunistų draudimo.

Vienas gyvas liūdininkas rašė vėliau laiške: **"Visur begalinės žmonių minios, kurių nei akys neįstengė aprėpti . . . O kiek gėlių, kad sunku net ir įsivaizduoti".**

KOMUNISTAI TRUKDO VYKTI BAŽNYČION

Pereitų metų rugpiūčio mėn. 4 dieną, kaip rašo **"Komjaunimo Tiesa"** nr. 171 Telšių komjaunimo aktyvistai pastatė ant kelių, vedančių į Telšius sargybas ir sutrukdė 6 sunkvežimius pravažiuoti, su kuriais žmones vyko iš totimesny vietų: Akmenės, Kauno, Mažeikių, Šilutės, Veviržėnų Plungės ir Naumiesčio į atlaidus, kurie vyko Telšiuose.

TERESĘ NEUMANN PRISIMIUS

Virš 35 metus nevalgė ir negėrė

Prieš 10 metų turėjau laimės aplankyti Teresę Neumann, kuri prieš pora metų yra mirusi. Buvo gavėnios laikas, penktadienis. Važiavome per gražias Bavarijos sniegu nuklotas apylinkes (Tiesa, tai buvo ne pirmoji o jau trečioji mano kelionė).

Prieš pietus pasiekėme Konesreuto kaimelį. Prie Teresės namo jau stovėjo būrelis žmonių, kurie laukė eilės pamatyti stigmatizuotąją. Po valandos laiko ir mes priėjome.

Pirmojo aukšto vienoje pusėje yra Teresės kambarėlis, kur ji gyveno. Kai įėjome, išvydome ją visą kenčiančią: iš rankų tekėjo kraujas, o per baltą skepetą taip pat sunkėsi kraujas, iš akių tėkėjo irgi kraujas. Retkarčiais ištiesdavo savo kraujotas rankas lyg ko maldaudama ir paskui vėl nuleisdavo kažką tyliai dejuodama.

Klebonas Naber, kuris stovėjo prie jos lovos, vėliau paaiškino, kad ji labai kenčia ir kad matė Kristaus kančią ir norėjo Kristui padėti nešant kryžių, negalėdama dejavavo.

Taip tesėsi kiekvieną gavenios penktadienį ir pirmais mėnesio penktadieniais per ištisus 36 metus iki jos mirties. Tačiau didįjį Penktadienį jos kančios pasiekdavo aukščiausią laipsnį 1945 metų did. penktadienį man teko ją pirmą kartą išvysti.

Vaizdas tiesiog sukrečiąs iki kaulų. Visa kraujuota, net plakimo žaizdos atsiverusios visame kūne ir kraujas sunkėsi per drabužius, jau nekalbant apie kraujotas rankas, galvą ir pečius. Atrodė, kad kiekvienu momentu ji gali mirti, vien tik kaulai ir skaumas matėsi iš jos veido.

Ir taip tesėsi apie kokias 5-6 valandas, kol netekusi jėgų ji sukrito lovoje ir liko lyg be sąmonės iki kitos dienos ryto. Paskui apsiplovusi jau kitą dieną atsikėlė ir per Velykas pati atėjo į bažnyčią. Per gavenios laiką ir per did. penktadienio kančias ji netekdavo virš 2 litrų kraujo ir nukrisdavo keleta kilų svorio.

Bet įdomiausias dalykas, kad ji nieko nevalgė ir negėrė Bažnyčios priešams tai buvo neįmanomas dalykas, todėl jie buvo pradėję varyti didelę šmeištų propagandą prieš Teresę, tvirtindami, kad ji isterikė, kad apgavikė ir t. t.

Kad tiems gandams ir šmeištams padarius galą, Regensburgo tuometinis arkivysk. Buchbergeris sudarė gydytojų komisiją, kuriai pavedė ištirti šį reikalą. Buvo sudaryta gydytojų savanorių komisija kuri prisaikdino seseles, turinčias ją saugoti dieną ir naktį per 14 dienų. Seselės savo darbą atliko kuo puikiausiai, (nes gydytojai bet kokiu laiku jas patikrindavo) ir pasirodė, kad ji per tą laiką tikrai negėrė ir nevalgė, tame laike turėjo kančios vizijas, prarado kraują ir vėl per pora dienų atgavo.

Vienas lenkų gydytojas, kuris buvo mažai tikintis, gavęs leidimą išgyveno ilgą laiką ir stebėjo Teresę. Vėliau jis savo patyrimus surašė į storą knygą ir pats atsivertė. Taigi yra tikras faktas, kad Teresė per 36 metus nevalgė ir negerė daug kentėjo ir turėjo penkias žaizdas, kurios negijo.

Kyla klausimas, iš ko ji gyveno? Atsakymas yra labai paprastas. Dievas savo galybe tai padarė. Be to prisiminkime, kad ji beveik kasdien priimdavo Šv. Komuniją (kurios ji nuryti negalėdavo, Šv. Komunija pranykdavo, vos ją priėmus).

Taigi gyveno vien Šv. Komunija, kuri davė jai tos stiprybės kūnui ir sielai, davė jai nepaprastos kantrybės iškentėti visus skausmus. Todėl ji labai troško kasdien priimti Šv. Komuniją, nes tai buvo jos vienintelė paguoda ir stiprybė.

PRAMATĖ ATEITIES ĮVYKIUS

Dar keleta dalykų apie jos ateities pramatymą. Ji buvo išsitarusi, kad nacių rėžimas tęsis tiktai 12 metų, kas naciams labai nepatiko. (Jie norėjo juk sukurti tūkstamentinę karalystę). Todėl jie norėjo ją suareštuoti, bet atvykę naciai nieko nepešė, užteko ją pamatyti, jie patys išsinešdino, pabijoję.

Frontui artėjant dar kartą bandė ją paiimti. Bet šą kartą ji žinodama iš anksto kad jos ieškos, pasislepė su kaimo vaikais rūsyje. Ir tik, kai naciai padegė kaimą, ji išbėgo per ugnį su vaikais nesužeista, liko ir jos namelis nesudegintas, nors apšaudytas pačių vokiečių.

SIMPATIJA LIETUVIAMS

Teresė Neumann labai mylėjo lietuvius. Kai lietuvių pabėgėlių būrelis atbėgo į Konesreutą 1945 m. pavasarį, ji kuo galėjo jiems padėjo: surinko maisto ir drabužių, prižiūrėjo sergančius vaikučius ir kai vienas vaikutis mirė, ji pati užsakė karstą, paskui papuošė kapelį gelėmis.

Kuomet 1946 m. rugsėjo mėn. 6 d. ji apsilankė kunigų seminarijon Eichstette, kur buvo nemaža lietuvių klierikų (jų tarpe ir rašantysis) ji turėjo įdomų pasikalbėjimą su klierikais.

Į klausimą, ar bus galima grįšti Lietuvon, ji trumpai atsakė:

— **Taip jus galėsite sugrįšti, tiktai iki to dar reikės daug kantrybės.** Ir pridėjo — **mokykitės gerai, nes jus būsite reikalingi savo Tėvynei.**

Šis susitikimas paliko visiems labai gilų įspūdį. Visi jautė, kad jos akys žvelgė į tolimą ateitį ir lyg kažką matydama, pasakojo, kaip apie esamą laiką.

BAIGIAMOS PASTABOS

Būtų galima parodyti, dar daug kitų faktų, bet gana minėtų, jog tai tikras dalykas. Ar Teresė bus paskelbta šventoji? Sunku yra apie tai ką pasakyti. Reikia pripažinti, kad Teresė nebuvo iš tų švelniųjų, ji mėgo pasakyti teisybę į akis ir gana stačiokiškai. Ne vieną smalsuolį ji yra sugėdinusi, pasakydama slaptų dalykų iš jo gyvenimo.

Pagaliau ne tai svarbu, ar ji kada nors bus ar nebus paskelbta šventaja. Svarbu, kad ir mūsų laikais Dievas parodė savo ypatingą meilę mums, apdovanodamas ne vien Teresę, bet ir kitus neprastomis stigmų žaizdomis, kurios liudija apie Kristaus begalinę meilę žmonijai.

Dar tebegyvena Italijoje kapucinas Tėvas Pijus, kuris irgi turi penkias Kristaus žaizdas ir kuriam nereikia daug klausinėti išpažintyje, nes Dievas leidžia pamatyti sielų gelmes antgamtine šviesa, kad padėtų nusidėjėliui sugrįšti prie Dievo. Tai yra Dievo misija, kad per tuos nepaprastus žmones bylotų apie savo meilę mums.

Kun. Aug. Steigvila.

SEIMOS KLAUSIMAIS

—Iš ko vedusieji gali pažinti, kad jie vienas kitą tikrai myli?

—Iš to, jei parodo vienas kitam nuoširdų atidumą tiek mažuose, tiek dideliuose dalykuose savo kasdieniniame gyvenime, jei visus savo sugebėjimus paveda juos vienijančios meilės tarnybai, vienas kitam padeda bręsti ir išvystyti savo talentus bei pasiekti **džiaugsmo, šventumo ir laimės sumą,** kuriai Dievas juos paskyrė, kai sudarė šeimą. Juk šeima yra **pagalba laimėj ir kančioje.**

Štai kaip apie tai rašo viena nauja darbininkė žmona Brujas, Olandijoje, vyskupui Emilijui J. de Smet:

—Namuose negavau, galima sakyti, beveik jokio religinio išauklėjimo. Labai jauna pradėjau eiti dirbti į fabriką. Mano tėvai nesugyveno, ir mano dvasinis kraitis tikrai menkas. Apsivedžiau tada su jaunuoliu iš geros krikščioniškos aplinkos. Man tai buvo kaip naujas užgimimas! Negalėjau suprasti, kaip Dievo gerumas galėjo eiti taip toli, kad leistų sutikti mano gyvenime tokį vyrą. Todėl visai nedvejodama tvirtinu: mano mylimame vyre kasdien atidengiu apčiuopiamai dieviškąją **meilę man.** Iš savo pusės dedu daug pastangų įkvėpti savo vaikams pastikėjimą šia meile.

Argi tai nėra brangiausia pagalba, kurią vedusieji gali vienas kitam suteikti: tartum užkrėsti ir sustiprinti savo tikėjimu, viltimi ir drasą antrąją pusę, ypatingai kai ateina sunkios dienos ar išbandymo valandos?!

Tegul mes patys ir visi aplink mus aiškiai žino: katalikai vedusieji savo gyvenimo ilgoje meilės mokykloje turi daugiau, negu vien savo gerą valią ir žmonišką energiją — jie turi dievišką pagalbą! Ją gauna bendradarbiaudami su Jėzumi maldoje, Šv. Komunijoje ir išvis tebesitęsiančio jų Moterystės Sakramento.

Be abejo, ši vedusiųjų katalikų meilė yra **tikras menas,** įgalinąs vedusiuosius atlikti savo aukštą pasiuntinybę ir didelį, atsakomingą pašaukimą: meile padaryti laimingus žemėje ir danguje savo priesiegą ir vaikus bei būti Dievo meilės įvaizdintojai ir įrankiai savo priesiegai, vaikams ir kitiems žmonėms. Jo reikia vis siekti ir jame vis lavintis. Apie tai šitaip laiške rašo anam Brujas vyskupui vienas Ostende komerciantas, 5 vaikų tėvas:

—Mūsų 17 vedybinio gyvenimo metų praėjo didžioje laimėje, nežiūrint didesnių ir mažesnių išbandymų. Kai vedžiausi, jau buvau susipažinęs su moterystės "teorija". Tuojau ją pradėjau praktikuoti... Niekada neatsidėkosiu pakankamai Dievo Apvaizdai, davusi man gyvenimo draugę tokią malonią priesiegą, taip suprantančią ir trokštančią padėti man tapti Viešpaties rankose instrumentu pagal Jo meilės mąstą. Kiekvieno ryto susitikime su Jėzumi, ypatingai Šv. Komunijoje radau jėgų atlikti mano užsiėmimo pareigas ir taip pat tobulintis mano, kaip sužadėtinio ir tėvo, profesijoje. Į Kristų vis kreipdavausi, ieškodamas pagalbos, kurios buvau reikalingas, grįžimui po nuopolių ir nepasisekimų, stūmančių į nusiminimą, nevilti ir metimą visko...

—Palyginęs mūsų meilę pirmųjų moterystės metų su dabartine, vis nustembu jos pagerėjimu. Gyvenimas, kentėjimai ir nepasisekimai padarė stebuklus — davė tikrajai meilei tokį gilumą ir grynumą, kurių veltui būtume ieškoję kitais keliais. Už tai kiekvieną dieną dėkoju Dievui...

Kiekvienas dažnai tepaklausia savęs: —Ko nepadariau ir ką tu triu padaryti, kad antroji pusė spindėtų džiaugsmu, laime, šventu gerumu ir pilnu savęs išsiskleidimu?

Sulietuvino kun. P. Daugintis

Margučių dažymas yra lietuvaičių menas.

VELYKINIAI PAPROČIAI

Jau nuo senų laikų lietuviuose įvairios šventės, tautinės ar religinės, buvo švenčiamos iškilmingai ir turtingai. Amžių bėgyje susidarė gražių tradicijų, kurios išlikę iki mūsų laikų. Tų visų tradicijų palaikymas g r a ž i n a mums ne vien tą gražiąją vaikystės praeitį, bet dabar esantiems išblaškytiems po visą pasaulį priduoda ne maža dvasinės stiprybės, nukelia mus į tolimą Laisvąjį gyvenimą Nepriklausomoje Lietuvoje. O Velykos laisvės laikais Lietuvoje buvo švenčiamos su dideliu dvasios pakilimu ir giedria nuotaika. Prisimenant tas visas smulkmenas, tą šventišką nuotaiką ne vienam ir ašarą išspaudžia.

Velykos Lietuvoje buvo viena iš džiaugsmingiausių švenčių. Toji Kristaus prisikėlimo šventė, tai žmonijos dvasinis atgimimas, tuo pačiu ir gamtinis prisikėlimas po sunkių žiemos vargų, malonaus pavasario sutikimas.

1. PASIRUOŠIMO LAIKAS

Prieš tai lietuvis giliu įsijautimu išgyvendavo Didžiąją Savaitę, Kristaus Kančios atminimą. Su dideliu dvasios susikaupimu, jis išgyvendavo Kristaus kančios ir Jo mirtį menančiose simbolinėse pamaldose, o Velykų rytą pasitikdavo visus, galingas iš visų krūtinių išsiveržęs Aleliuja. Ir šis rytas, rods, atnešdavo visiems džiaugsmą, ramybę ir šviesą, o pats gyvenimas, atrodė, įgaudavo kitą vaizdą, kitas spalvas.

Velykoms lietuviai pradėdavo ruoštis iš anksto, net keletą savaičių prieš jas.

Įvairiuose vazonėliuose prisėdavo avižų ir kitokių žalumynų, kad šviežiais žalumynais galėtų gražiai papuošti velykinį stalą, ar šventus paveikslus, ir apskritai savo gyvenamuosius kambarius.

Velykos juk drauge ir pirmoji pavasario šventė, kurią norėdavo kokiu nors būdu atžymėti. Šis paprotys yra įėjęs į lietuvių krikščioniškąjį gyvenimą iš mūsų senojo stabmeldiško gyvenimo. Jaunimas parsinešęs iš miško berželio šakų, bei kitų medžio šakų užmerkdavo ir prižiūrėdami laukdavo kad jie pribrendę šiltame kambaryje Velykų rytui praskleistų savo gležnus žalius lapelius, kuriais papuošdavo taipat ir bukietą Verbų Sekmadieniui.

2. DIDŽIOSIOS SAVAITĖS SIMBOLIAI

Didįjį Ketvirtadienį nustojus varpams skambinti, pagal įsivyravusį paprotį Lietuvoje, daugumas laikydavo pasninką iki atsigavės su pašventintais Velykų valgiais, pirmiesiems tos dienos pusryčiams. Didįjį Šeštadienį visur atgydavo judrusis gyvenimas šeimininkės dažniausiai likusios namuose ruošdavosi Velykų šventėms, o kiti skubėdavo į bažnyčias dalyvauti gražiuose Didžiojo Šeštadienio liturginėse apeigose ir kartu parsinešti pašventintos ugnies ir švęsto velykinio vandens. Ši diena paaugliams būdavo tikra šventė; mat, tą dieną, šventoriuje buvo kurenama ugnis, ne bet kokiomis, bet ąžuolinėmis malkomis, na ir tų mažųjų būdavo visas skruzdėlynas. Po pašventinimo ugnies, kiekvienas imdavo ir nešdavosi į namus, kad įžiebus savo šeimoje amžinos ugnies senąją tradiciją. Ir nuo čia jau prasidėdavo įdomusis jaunimo gyvenimas namuose: buvo verdami ir įvairiausiais būdais marginami tradiciniai lietuviškieji margučiai. Margučių dažymas jau randamas senovės raštuose, šis paprotys bus atėjęs drauge su krikščionybe, nes jau XIV—XVI amžių raštuose minimas margučių dažymas Lietuvoje. Žinoma, lietuviai tai pritaikė savo tautinio meno vaizduotei, dažydami juos vien tik savais „tautiniais" dažais: alksnio žievėmis, beržų lapais, ir svogūnų lukštais. Margučių raštuose nei viena tauta nėra pralenkusi lietuvio vaizduotės, (jų yra daugelyje muziejų įvairiausių ir labai retai atrasi panašaus rašto). Jau šeštadienio popietėj prasidėdavo pirmaisiais žalumynais namų puošimas. Šeimininkės nerėsi iš kailio, kiekviena nori įmantriau parodyti savo sugebėjimą paruošiant velykinį stalą. O šis stalas lūždavo įvairiomis gerybėmis: keptais ir virtais kumpiais, kalakutais, įvairiomis dešromis, šutintais ar virtais su rūkyta mėsa kopūstais ir daug kitokio išgalvojimo.

Kai pavasario saulė imdavo leisti savo šešėlius, kai naktis savo šydu imdavo supti visą žemės gyvenimą, lietuviai jau būdavo baigę visus naminius darbus ir imdavo ruoštis bažnyčion, kur vieni per naktį melsdamiesi prie Kristaus Grabo, laukdavo iškilmingo prisikėlimo, o pasilikusieji namuose dalyvaudavo mintimis toje šventoje mistikoje.

3. PRISIKĖLIMO IŠKILMĖS

Dar prietemoje, kad suspėjus prieš saulei patekant nueiti į bažnyčią visais keliais, įvairiais takais girdi tylų susikaupusį čiuženimą tai pėščių, važiuotų, bei raitų judėjimas į Kristaus prisikėlimo apeigas. Kiekvienas iš jų turėdavo didesnį ar mažesnį ryšulėlį, kuriame buvo velykiniai valgiai šventinimui, kurių tarpe neišvengiami velykiniai margučiai. Jų turėdavo būti kiekvienam šeimos nariui po vieną. Atskirose Lietuvos vietose tas maisto vežimas turėjo savo nusistovėjusį būdą, pav. Dzūkijoje jis buvo vežamas iš šiaudų pintose „karabiose"-pintinėse, kurias perrišdavo austa raštuota juosta ar lietuviško rašto rankšluoščiu, sustatydavo dviejuose eilėse ir taip palikdavo iki po prisikėlimo, kada būdavo šventinamas velykų valgis.

Vos tik padangėj pasirodydavo pirmieji saulės spinduliai, sugausdavo visų bažnyčių varpai skelbdami „linksma diena mums nušvito" — Kristaus prisikėlimą ir visoje šalyje skambėdavo džiaugsmingas „Aleliuja", visų sielas pripildydavo dvasinė ramybė.

Išgirdę gausų varpų gaudėsį, pasilikusieji namie, švęstu velykiniu vandeniu šlakstydavo ūkio pastatus ir visus gyvuosius padarus, prašydami Dievo apsaugos nuo įvairių nelaimių.

Pasibaigus prisikėlimo apeigoms ir pašventinus velykinius valgius, kiekvienas skubėdavo prie savo vežimo ir be delsimo ragindavo arklius, ar eidamas pėsčias asirasti pirmasis namuose. Tas lenktyniavimas reiškė, jei kas atsiliks, tam visą vasarą nesiseks darbai, ypač suveluos su derliaus nuėmimu.

4. VELYKŲ DIENOS DŽIAUGSMAI

Namiškiai nekantraudami laukdavo grįžtančiųjų. Gražiai žalumynais papuoštas velykinis stalas, kuris laukdavo grįžtančiųjų, teikė vidinę r a m y b ę, daug džiaugsmo ir geros nuotaikos. Valgymas pradedamas nuo margučių susimušant su savo kaimynu ar su savo vyriausiuoju šeimos nariu. Po piet prasidėdavo, labai Lietuvoje populiarus kiaušinių ritinėjimo ar daužimo žaidimas. Apylinkių jaunimas susėjęs linksmai pramogaudavo, kur skambėdavo skardus juokas ir lietuviškos sutartinės garsai. Per Velykas buvo paprotys, kad jaunimas eidavo sveikinti savo krikšto tėvų, tetų, dėdžių ir kitų giminių iš kurių gaudavo po margutį.

Kai kuriose Lietuvos vietose, kaip Dzūkijoje ir Vilniaus krašte, susidarę laukininkų būriai eidavo lankydami kaimynus ir rinkdavo kiaušinius. Gavėnios metu jie išmokdavo gražių giesmių, dainų ir specialių velykinių oracijų. Tie jaunuolių būriai, po 8 ar 12 jaunuolių eidavo per kaimus sveikindami su Velykų šentėmis. Šeimininkų jie buvo apdovanojami margučiais ir pavaišinami alučiu. Padėkai buvo sakoma oracija tų namų garbei ir laimei.

Velykos buvo dažniausiai švenčiamos tris dienas: reikėjo aplankyti ir pasveikinti artimieji ir kaimynai priimti svečiai ir duoti pasilinksminti jaunimui, o jau trečąją dieną pailsėti prieš darbą.

Kiekvienas Lietuvos kraštas turėjo savus papročius, bei tradicijas, kurios dar ir šiandieną nėra užmirštos ir tų tradicijų palaikymas yra mūsų tautos dvasinė atspara. Dėja, šiandien tenai, kur vyksta mūsų tautos naikinimas, yra draudžiama laisvai praktikuoti tuos mūsų tautinius papročius.

Tačiau lietuvio meilė savam kraštui, savai tikybai, bei papročiams glūdi kiekvieno lietuvio širdyje. Reikia tikėtis, kad ir vėl ateis diena, ir mūsų Tėvynėn sugrįž gražiosios laisvės dienos ir išauš tautai didingas Velykų-Prisikėlimo Rytas.

Antanina Mikelionienė

UŽ LIETUVOS LAISVĘ URUGVAJUJE

Vasario 16 minėjimas Urugvajuje šiemet buvo pravestas su plačia informacine akcija ypač spaudoje ir per radiją. Svarbiausieji Montevideo dienraščiai: **El Día, El País, El Plata, El Debate, El Diario Español** spaudino specialius straipsnius Lietuvos laisvės kovų epopejai priminti, o taip pat padėčiai sovietinėje okupacijoje pavaizduoti. Tie ir kiti dienraščiai savo socialinėse bei diplomatinėse kronikose garsino ir priėmimą Lietuvos Pasiuntinybėje.

Šventei skirtose lietuvių radijo programose ispanų ir sava kalba per R. Sarandi ir R. Independencia kalbėjo atstovas A. Grišonas, spaudos attachė K. Čibiras, žurn. J. P. Martinez Bersetche ir kiti. Svarbiausias Lietuvos reikalui oro bangomis patarnavimas buvo visų Urugvajaus stočių tinklo jungtinė programa vasario 16 vidudienį, kada komentaras, apžvelgiąs komunizmo pavojų P. Amerikai, buvo pasakytas Lietuvos tragedijos faktų šviesoje. Jį baigdamas kalbėtojas pastebėjo, jog kankinė Lietuva ne maldauja iš laisvojo pasaulio pagalbos laisvei atgauti, bet savo patyrimais įspėja ir šaukia praregėti...

Šis penkiasdešimties radijo stočių balsas, girdamas taip pat beveik visoje Argentinoje ir kitose kaimyninėse šalyse, buvo laimėtas Lietuvos Pasiuntinybės iniciatyva ir jos bičiulių kitataučių pastangomis.

Lietuvių kolonijoje Tėvynės dienos minėjimą pagal tradiciją rengė Urugvajaus Liet. Kultūros Draugija savo patalpose vasario 15 naktį. Skoningai patriotiniais simboliais išpuoštoje tribūnoje aktą turininga kalba atidarė draugijos pirmininkas G. Mačianskas, pakviesdamas kitus kalbėtojus: ats. A. Grišoną, ištikimį lietuvių bičiulį J. P. Martinez Bersetche, kun. dr. P. Daugintį. Jie įvairiais požiūriais pažvelgė mūsų tautos kovų istorijon, kietai smerkė pavergėjus ir jų talkininkus, primindami šventą pareigą ryžtingai kovoti iki naujos Vasario 16 laisvės laimėjimo.

Sekė tautinių šokių ansamblio "Gintaro" šaunus pasirodymas su urugvajiečių jaunuolių gitaristų kvartetu. Programa vedė stud. A. Stanevičius.

Lietuvių bažnyčioje pamaldas už kritusius laisvės kovotojus bei Lietuvą laikė ir pamokslą pasakė kun. L. Zaremba. Prie vėliavų asistavo jaunimas tautiniuose rūbuose. Rinkliava skirta Tautos Fondui.

Vasario 16 minėjimas buvo apvainikuotas Lietuvos atstovo A. Grišono namuose rūpestingai paruoštu priėmimu, kuriame dalyvavo draugingų valstybių diplomatai, jų tarpe JAV, Belgijos ir Čilės ambasadoriai. Užs. Reik. ministro ir viceministro vardu sveikino jų sekretorius, be to, Ministerijos Protokolo Šefas ir visa eilė aukštų pareigūnų. Priėmime, jaukiai užtrukusiame keletą valandų, dalyvavo keliasdešimt įtakingų Lietuvos draugų, spaudos atstovų ir lietuvių veikėjų. Svečiai pastebėjo šeimininkų vaišingumą ir visų lietuvių nuoširdumą. Apie tai buvo gražių atgarsių keliuose sostinės denraščiuose.

BERISSO

• **Kun. Antanas Švedas,** Berisso lietuvių klebonas, su berisiečių ekskursija dalyvavo Rosario Šv. Kazimiero parapijos **"Republica de Lituania"** mokyklos pašventinimo iškilmėse. Tą pačia proga aplankė visus pažįstamus lietuvius rosariečius.

BERISIEČIAI VAŽIUOJA Į LUJAN

Berisiečiai prisidės prie ruošiamos ekskursijos į Lujan šventovę,su ruošiama Avellanedos Lietuvių Aušros Vartų parapijos ekskursija. Norėdami iš anksto žinoti kiek reikės berisečiams vietų susisiekimo priemonių, p. Zenonas Juška lankosi pas berisiečius registruodamas norinčius važiuoti į Lujan šventovę, balandžio mėn. 12 d. Kelionė iš Berisso ir atgal tekainuos 150 pezų. Vivi norintieji važiuoti kreipiasi pas Z. Jušką.

ŠV. MIŠIOS BERISSE

Kovo mėn. 22 dieną įvyks Šv. Mišios už Kazimiero Paluko sielą. Užprašė jo žmona Karolina Palukienė prašo draugus ir gimines dalyvauti.

Balandžio mėn. 5 dieną bus laikomos Šv. Mišias už Danielos Marcinkevičienės vėlę. Šv. Mišias užprašė vyras Bronislovas ir duktė Nelida.

Casa "DOMICELA"
— PRIEINAMOS KAINOS —
Sav. A. LEVANAVIČIUS
ĮVAIRIŲ RŪŠIŲ MEGZTINIAI, ŠALIKAI, KAMPEROS
šilko ir drobės išdirbiniai
CANADA 2025 Lanús O.

La acreditada y conocida
Fiambrería Alemana
de Cuika Constantino
Olavarría 185 — Quilmes

Dr. ALBERTAS ADAMINAS
Ortopedija ir traumatologija.
(Kaulų sulužimai ir ligos)
Priima: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 16 iki 19 val. Aldecoa 935, Avellaneda T. E. (privatus) 22-4090.
Antradieniais ir ketvirtadieniais: nuo 17 iki 19 val.: Alsina 174, Avellaneda, T. E. 22-6631.

TĖVŲ JĖZUITŲ Radio Valandėlė, duodama sekmadieniais nuo 8.15 iki 8.45 per Radio Sarandi C X 8, Montevideo.

Parduoda
- AKORDEONUS, BANDEONUS,
- PLOKŠTELES, PIANINUS,
- TELEVISIJOS APARATUS
Casa MUSKETAS
IŠNUOMUOJAMA PIJANINUS
Sanabria 2790-92 T. E. 50 - 5948

"VITRAL"
Vitrinų Fabrikas
Įrengimas moderniškų vitrinų prekybos namams ir krautuvėms.
Sav. W. A. Rastauskas
Av. SAN MARTIN 3038
Lomas del Mirador

Grožio salionas TAMARA
Ilgalaikis plaukų sušukavimas
Priimamos mokinės
Tamara Klimaitė-Routaboul
Güemes 2437, Rosario, Sta. Fe

MŪSŲ MIRUSIEJI

MIRĖ JUOZAS ZUOKA

Šių metų kovo mėn. 6 dieną netikėtai mirė Juozas Zuoka, senosios emigracijos lietuvis. Atvykęs Argentinon visą laiką dirbo medžio apdirbimo įmonėse. Paskutinių laiku sirguliavo, jau buvo išėjęs pensijon. Gyveno Lomas del Mirador, Lorea 2742. Pasiliko nuliūdusi žmona Stanislava, palaidotas 6.3.64 Flores kapinėse. Mirė turėdamas 69 metus.

MIRĖ JAUNUOLIS J. KAROLIS KOVERAS

Dideliam tėvų skausmui, š. m. kovo mėn. 2 dieną mirė vienturtis sūnus Jonas Karolis Koveras, sulaukęs vos tik 27 metus amžiaus. Velionis paskutiniu laiku dirbo prie laivų statybos ir studijavo norėdamas įsigyti mašinisto specialybę. Velionis aprūpintas visais sakramentais didžiausiame tėvų sužadėtinės ir giminių bei draugų liūdesyje tapo

palaidotas Sarandi kapuose 3.3.64. Religines laidojimo apeigas atliko kun. A. Steigvila.

MIRĖ PRANAS KAMAITIS

Sausio mėn. 13 d. po ilgos ir sunkios ligos mirė Pranas Kamaitis. Velionis buvo gimęs Šakių apskrityje Sintautų parapijoje. Atvykęs į Argentiną ilgesnį laiką darbavosi geležies apdirbimo fabrike, iš kurio dėl ligos išėjo į pensiją. Liūdėsyje liko žmona Ona Vidugiraitė-Kamaitienė. Velionis mirė eidamas 65 metus.

MIRĖ KATALINA SEMAŠKO — BLAŽIENĖ

Katalina Semaško-Blažienė sulaukusi 57 metų amžiaus. š. m. vasario mėn. 7 dieną apleido šį pasaulį. Velionė atvyko Argentinon iš Gražiosios Vilnijos krašto 1927 metais ir čia sukūrė savo šeimos židinį su Salvadorium Blažioniu. Liko giliame nuliūdime vyras Salvadorius Blažionis, sūnus Josė Salvador, velionies sesuo Elena Stanlionienė ir brolis Eduardas Samaška. Kitą dieną buvo palaidotas Sarandi kapinėse.

Aa. Monika Zaidienė, mirusi š. m. vasario 10 d. Mišios už jos sielą bus laikomos balandžio 16 dieną, 19,30 val.

• Parsiduoda tuščias namas, krautuvė, valgomasis, 2 miegamieji 2 virtuvės, garažas. Yra gazas ir kiti patogumai. Pringles 86, Lanus Oeste (Aukš. Pavon 3.600). Teirautis: Caaguazu 30, Lanus.

REFRIGERACION
Pintura Abonos
Alfonso Žvinys
Guatemala 3275 — Val. Alsina
TE. 208 - 9566

MIRĖ JUOZAS VANAGAS

Šių metų kovo mėn. 6 dieną Rawson ligoninėje širdies liga mirė Juozas Vanagas. Velionis buvo gimęs Utenos apskr. Kuktiškių valšč. 1909 m. balandžio mėn. 19 dieną. Utenoj baigęs 4-rias klases ir vos tik tetu-

rėdamas 19 metų, atvyko Argentinon. Pradžioje apsigyveno Rosario mieste, ir tik po 10 metų atvyko į Buenos Aires ir įstojo dirbti į Papinį stiklų fabriką. Po dviejų metų sukūrė šeimos židinį su Ona Lunyte, kuri buvo judri lietuviškos veiklos dalyvė. 1961 metais išėjo pensijon. Kurį laiką negalavo širdimi, ir sveikatai kiek sušlubavus buvo paguldytas į Rawson ligoninę, kurioje išbuvo porą mėnesių. Paskutinėmis dienomis pasijuto kiek blogiau ir penktadienį kovo mėn. 6 dieną lietuvių parapijos klebono, kun. Juozo Margio aprūpintas visais sakramentais, ir prie jo iki paskutinių gyvenimo minučių esant jo dukrai Zuzanai, mirė.

Šeima neteko gero ir pavyzdingo tėvo ir vyro, o kaimynai malonaus ir susipratusio lietuvio ir draugo. Paliko nuliūdusi žmona Ona, sūnus Jonas, duktė Zuzana — lietuvių Aušros Vartų parapijos mokyklos mokytoja ir Tautinių šokių "Rambynas" aktyvi veikėja ir visos lietuviškos veiklos dalyvė. Kovo mėn. 8 dieną, palaidotas Sarandi kapinėse.

Tebūna, Tau, Juozai, svetinga ir lengva pasirinktoji Argentinos žemė.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame p. Onai Kundrotienei už perleistas šv. mišias,, kurias ji turėjo užprašiusi už savo šeimos narius. š. m. kovo mėn. 8 dieną, mano vyrui ir mūsų tėvui mirus.

P. Jonui Kriščiūnui už visakeriopą pagelbą, kurią jis mums yra suteikęs per visą šermenų laiką.

Ponų Jagėlų ir Račkauskų šeimoms už dovanotas gėles, ir begalo esam dėkingi visai Norkų šeimai už parodytą didelį draugiškumą ir tėvišką globą šios mūsų nelaimės ir liūdėsio valandoje.

Taip pat dėkojam Tėvams Marijonams, seselėms Kazimierietėm, mokyklos mokytojoms ir visiems mokyklos mokiniams, kurie mus atjautė, užpirko šv. mišias ir suteikė moralinę paramą.

Dėkojam taip pat visiems kaimynams, draugams ir pažystamiems, padėjusiems savo aukomis, aplankusiems velionį šermenyse ir palydėjusiems į paskutinę Jo gyvenimo kelionę.

Visiems esame be galo dėkingi:
Ona, Jonas ir Zuzana Vanagai.

Savo mieliems draugams ir draugėms "Rambyniečiams" tariu savo širdingiausią padėką už suteiktą man didelę moralinę paramą toje skaudžioje mano liūdėsio valandoje, mano tėveliui mirus.

Be galo esu sujaudinta parodytu Jūsų kilnimu patarnaujant mišių metu tautiniuose rūbuose ir taip pat Jūsų duosniu lietuvišku širdies gerumu paaukojant mums 3000 pezų. Dėkoju visiems tiems "Rambyniečiams," kurie savo autais padėjo laidotuvių dienoje.

Už lietuvišką širdingumą ir pagelbą

Didelis Ačiu.

Jūsų Zuzana Vanagaitė.

Aa. Juozo Vanago laidotuvių proga šeimai paremti aukojo:

Po 500 pezų: Inž. A. Rastauskas, Juozas Augustauskas.

Po 300 pezų: Flia. Norvaišas, A. Daubaras, Jejendov.

Po 200 pezų: V. Zyzas.

Po 100 pezų: P. Sakalauskas, T. Kisielius, J. Valantinas, P. Korkuzas, K. Simanavičius, F. Antanavičius O. Meskauskienė, Paserbskienė, A. J. Kaušilai, P. Mačiulis, E. Buzienė, E. K. Runimai, St. Povilonis. J. Rudėnas, J. Kanapinskas, F. Bakanas, A. Kindurys, B. Blumbergas. Al. Krivickas, R. Čekanauskas, L. Kučinskas, Bl. Čekanauskaitė, A. Mačiulis, K. Misiūnas, D. Sabunaitė, J. Daugirdas, V. Kupanskas, Pr. Bračunas, J. Kriščiūnas, Juan Ivan, J. Saulėnas.

Po 50 pezų: J. Grinevičius, P. Gudonis, A. Dunauskas, J. Kavaliauskas, Br. Barauskienė, Mažeikienė (iš Berisso), S. J. Grigaliūnai, Flia. Kuoja, J. Kliauga, K. Povilonytė, P. Mainonis, P. Gibavičius, J. V. Jakubkai, A. Zyzis, J. Sturevičius, Norkus, J. Castoza, Karaniauskas, P. Juodžiukinis, P. S. Davinis.

Po 20 pezų D. Zuoza.

Viso surinkta p. Sakalausko ir J. Jakubkos 6.220 pezų.

FLORERIA "12 DE OCTUBRE"
Priimami užsakymai vainikų mirusiems, paruošiamos gražiausios puokštės jaunosioms, daromi įvairus papuošimai vestuvių iškilmėms, krikštynoms ir kitoms šeimyninėms šventėms. Užsakymai atliekami skubiai ir sažiningai. Visi užsakymai pristatomi nuosavais autais. Lietuviams ypatinga nuolaida. Naudokitės savo tautiečio patarnavimu.
12 DE OCTUBRE — QUILMES JONAS BALČIŪNAS

Drė. DANUTĖ GINTERYTĖ
Medicinos Gydytoja
(Clínica Médica)
Priima ligonius antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadienias nuo 15 iki 18 val.
PIEDRA BUENA 5570 VILLA LUGANO

ALBERTO E. TIMINSKAS
"COCHERIA"
AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS
Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomoja automobilius vestuvėms ir krikštynoms.
Av. PAVON 11070 T. E. 243 - 5654 Sucursal
Temperley BALCARCE 510
F.C.N.G.R. Lomas de Zamora

FABRICA DE SILLAS Y TAPICERIA
CARPINTERIA EN GENERAL
Savininkas
Jonas Janušis
COCHABAMBA 1811 AL 17
T. E. 68 - 7208

Pensijonas "LITUANIA" – Villa Rumipal
Savininkas Juozas Palšis
Vasarotojus kviečiame iš anksto užsisakyti kambarius ypač artėjančio vasaros sezono metu.

Tautinių Šokių Ansamblio "RAMBYNAS" dalyvei Zuzanai Vanagatei, jos mamytei ir broliui, didžio liūdėsio valandoje — tėveliui ir vyrui JUOZUI VANAGUI mirus širdingiausią užuojautą reiškia:

"Rambyniečiai".

Buenos Aires Avellaneda

Kaip visais metais, taip ir šių metų Velykų proga Aušros Vartų parapijoje, Avellanėdoje, yra laikomos:

LIETUVIŲ VELYKINĖS REKOLEKCIJOS

kurias praves iš Montevideo atvykęs San Paulo parapijos naujas klebonas Tėvas Jonas Giedrys, garsus savo dideliu svetigumu ir nuoširdumu.

Pasinaudok šiomis rekolekcijomis, kurios bus dvasinio atsigaivinimo metas. Nepamiršk pakviesti ir savo draugus bei kaimynus, tuomi padaryti artimos meilės patarnavimą savam tautiečiui.

Rekolekcijos vyks Didžiosios Savaitės bėgyje, kaip žemiau programoje yra nurodyta.

DIDŽIOSIOS SAVAITĖS TVARKA

Verbų Sekmadienis — kovo 22 d.

10.30 val. Verbų pašventinimas ir suma
17.00 val. Rekolekcijų pradžia — pamokslas
17.30 val. Graudūs verksmai.

Pirmadienį, antradienį ir trečiadienį — 23, 24 ir 25 d.

7.00 val. Mišios, po kurių pamokslas
19.30 val. Graudūs verksmai ir pamokslas.

Didįjį Ketvirtadienį — kovo mėn. 26 d.

7.30 val. Pamokslas ir išpažintys
17.30 val Pamokslas
18.00 val. Šv. Mišios su Komunija.
Po Mišių Sakramento adoracija iki 24 val.

Didįjį Penktadienį — kovo mėn. 27 d.

7.30 val. Kryžiaus keliai ir pamokslas
18.00 val. Kristaus Kančios Skaitymas, Kryžiaus adoracija-pagarbinimas ir komunija.

Didįjį Šeštadienį — kovo mėn. 28 d.

7.30 val. Rekolekcijų pamokslas
22.00 val. Užbaigiamasis pamokslas
22.45 val. Ugnies šventinimas, procesija ir vandens iškilmingas šventinimas
24.00 val Iškilmingos vidurnakčio Mišios.

Velykų Šventės Diena — kovo mėn. 29 d.

6.00 val Lietuviška rezurekcija, procesija ir giedotos iškilmingos Mišios.

Visomis rekolekcijų dienomis laike pamaldų ir po jų bus klausomos išpažintys. Šv. Komuniją galima priimti visomis Didž. Savaitės dienomis, tik prieš tai 3 valandas susilaikyti nuo valgio ir 1 valandą nuo gėrimo. Vandenį galima gerti visada. Kas Velykų naktį priims Komuniją, negali priimti Velykų dienoje.

"ŠV. CECILIJOS" CHORO KELIONĖ Į ROSARIO

Jau kuris laikas buvo daromos pastangos "Šv. Cecilijos" chorui nuvežti į Rosario su valdiškomis turizmo susisiekimo priemonėmis. Šiomis dienomis iš ministerijos gautas teigiamas atsakymas, kad prašymas buvo patenkintas ir "Šv. Cecilijos" choras nuvyko į Rosario "Rep. de Lituania" mokyklos šventinimo iškilmes. Ši gauta chorui susisiekimo priemonė yra p. Vcl. Rimavičiaus, kun. Juozo Margio, Pijaus Gudelevičiaus ir daugiausiai Zeferino Jukневičiaus rūpesčiu, kurie nesigailėjo sugaišti laiko, kad išrūpinti patogų choristams nuvažiavimą į Rosario.

PAJIEŠKOJIMAI

Marytė Vaitkutė - Rudokienė, pajieško savo pusseserės **Monikos Mačiulytės**, kilusios iš Raseinių apskričio, Kalnųjų parapijos. Argentinon yra atvykusi 1932 ar 1933 m. Kiek yra žinoma ji gyveno Buenos Aires mieste, pranešti **Sofijai Grižienei, calle Propaganda 867, Berisso,** arba "Laiko" administracijai.

PATIKSLINIMAS

Pranešama, kad "Laike" įsibrovusi klaida, jog Kazimieras Marcinkevičius nupirko automobilį. Nupirko automobilį p. Kazimiero Marcinkevičiaus žentas, Oscar Santilli, kuris yra vedęs Marcinkevičių dukterį Lidiją.

Oscar Santili yra vienos Berisso mokyklos direktorius, kurioje taip pat mokytojauja ir jo žmona, Lidija Marcinkevičiūtė de Santili.

PRANEŠIMAS

Lietuvių parapija praneša, kad vėl daromi lietuvių parapijoje gimimo metrikai, kurie yra pripažįstami, kaip ir anksčiau visų įstaigų. Seniau paduoti metrikai jau yra patvirtinti Sekretarijos de Relaciones Exteriores y Culto, ir prašome žemiau išvardintų asmenų juos iš parapijos atsiimti:

Casimiro Baltušis, Juan Gelažuonskas, Ana Grigaliūnaitė, Melania Jankevičiūtė, Paulina Valeckaitė, Bronislava Balinolinitė, Jorge Tijunaitis, Elena Griciutė Ana Zirelis, Boleslao Andrejauskas, Edviga Jagminaitė de Aviža, Miguel Miselis.

Taip pat yra padaryti ir visų kitų, kurie buvo užsiregistravę.

PADĖKA

Jaučiu moralinę pareigą pareikšti širdingiausią padėką dr. Jonui Simanauskui už sekmingai man padarytą operaciją ir labai rūpestingą priežiūrą mano gydymosi ligoninėje metu.

Viktorija Stanevičienė.

• Grįžusi iš ligoninės po operacijos **Viktorija Stanevičienė** tęsia gydymosi namuose dr. J. Simanausko priežiūroje, padedant savo dukrai Monikai.

SKELBIMAS

Pagyvenusi moteris norėtų gauti lietuviškoje šeimoje kambarį.

Prašo pranešti laišku: calle 14 de Julio 800, Temperley, Natalija de Seveco.

ONA BALNAITYTĖ
Siuvėja - Modista
MADRID 1020 — DOCK SUD

LAIKO ADMINISTRACIJA KREIPIASI Į VISUS SPAUDĄ MYLINČIUS TAUTIEČIUS

"Laiko" spaustuvė, kurioje iki šiol yra spausdinami "Revista Baltica", "Elta", "Laikas" ir kiti lietuviški ir Lietuvą garsiną ir giną Lietuvos reikalus prieš okupacinį režimą, kad galėtų geriau atlikti numatytus darbus, buvo priversta įsigyti geresnę spausdinimo mašiną. Visiems aišku, kad šiuo metu tokių dalykų pirkimas reikalauja nemaža išlaidų. Todėl, kaip visada, Laiko administracija kreipiasi į visus geros valios tautiečius prašydama padėti pagal savo išgalę, prie to svarbaus lietuviškos kultūros ir lietuviškos spaudos spausdinamųjų priemonių išlaidų palengvinimo.

"Laiko" administ.

• Kun. Juozas Margis, Lietuvių parapijos klebonas, jau antrą kartą apsirgo kojų sausgyslių uždegimu. Gydytojų patarimu kurį laiką turėjo pasilikti lovoje.

• Kovo mėn. 8 dienos "La Prensa" sekmadienio priede, bibliografiniam skyriuje davė plačią ir išsamią Barboros Armonienės knygos "Deje mis lagrimas en Moscu" recenziją. Tuo labai daug patarnavo tos knygos išpopuliarinimui. Ši knyga yra plačiai skaitoma visoje Lotynų Amerikoje, kurioje duodamas realus gyvenimas visų komunizmo aukų šaltajame Sibire.

• Josefa Paserbskienė, Marija Žotkienė, p. Balinskienė ir Krivickienė kovo 9 d. išvyko į Rumipal atostogų. Ten pat atostogauja ir Marija Simanauskienė.

• Albertas Kareiva su žmona ir sūnum praleidę savo vasaros atostogas Sierras de Cordoba kal. nuose, vėl grįžo į Buenos Aires.

• Kazimieras ir Antanina Viebickai atostogavę Santa Teresita pajūryje grįžo patenkinti ir vėl darbuojasi savo įmonėje.

• Antaną Kručą, pasiekė liūdna žinia, kad okupuotoje Lietuvoje mirė jo žmona Uršulė Maldeikaitė-Kručienė. Už kurios velę įvyks pamaldos š. m. balandžio mėn. 8 dieną, 8,15 val. Aušros Vartų parapijos bažnyčioje.

• Kazimieras ir Valerija Kaminskai, su dukra Lili ir p-lė J. Staškevičiūte praleido malonias atostogas Villa Rumipal pp. Palšių pensijone. Šiomis dienomis grįžo tęsti darbo savoje įmonėje.

• Uršulė Goradeckienė leidžia savo atostogas Villa del Dique.

• Kazimieras ir Ona Bačinskai drauge su sūnaus šeima praleidę vasaros atostogas San Clemente de Tuyu ir Mar de Ajo, grįžę tęsia darbą savo metalurgijos fabrike, kur gamina visiems automobilių fabrikams "caños de escape".

• Antanas Kručas ir pusseserė Luiza Bakanauskienė po vasaros atostogų Urugvajuje grįžo prie savo nuolatinio darbo Temperley.

MŪSŲ LIGONIAI

• Onai Kaušilytei, "Sindikato de Curtiembre" buvo padaryta vidurių operacija, po kurios kiek sustiprėjusi grįžo tęsti gydymosi į savo namus Remedios de Escalada.

• P. Bendikonienė paguldyta "Piñeyro" ligoninėn, salė 12, lova 39. Lankymo valandos kaip visose ligoninėse.

• Konstancija Steponavičienė po stipraus širdies priepolio kurį laiką gydėsi ligoninėje, bet šiuo metu gydytojų pagelba jos sveikatos stovis po truputį gerėja.

LAIKAS

PATRIJOTINIO RELIGINIO TURINIO LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — J. Margis, Administratorius — P. Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožiūra; nesunaudoti — grąžinami tik autoriaus prašant. Kaina: Argentinoje metams $ 250.— administracijoje, $ 265.— namuose, Urugvajuje met. 20 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

XVI Metai Nr. 336 1964 m. kovo mėn. 16 d.

IŠ ALOS TARYBOS VEIKLOS

Kovo mėn. 6 dieną įvyko ALOS Tarybos posėdis Vasario 16-tos minėjimo apyskaitai priimti. Priėmus ir patikrinus visas išlaidas ALOS Taryba iš šio minėjimo gavo 8.076 pezų gryno pelno, kurie palikti Tarybos kasoje. Svarstant kitus eilinius reikalus prof. V. Staugaičio pasiūlymu, svarstyta Lietuviško Kooperatyvo steigimo galimybė. Šis klausimas lietuvių kolonijoje nėra naujas kiek anksčiau daug prie to laiko sugaišo Prekybininkų ir Pramonininkų S-ga., bet be pasekmių. Šiuo kart pavesta prof. V. Staugaičiui paruošti medžiagą šito klausimo svarstymui. Nėra abejonės, kad šis pasiūlymas nebūtų naudingas lietuvių kolonijai Argentinoje. Susirinkimas pagerbė tylos minute VLIKO pirmininko dr. A. Trimako atmintį.

Posėdis įvyko Lietuvių Centro patalpose, dalyvaujant: ALOST pirm. J. Čikštui, sekr. Leonardui Sruogai, Vytautui Balčiūnui, J. Ziberkai, kun. J. Margiui, Ignui Padvalskiui, Konstantui Norkui, Liet. "Balso" red., Karoliui Misiūnui, Onai ir Pranui Ožinskui, Jurgiui Gilvydžiui, Zeferinui Juknevičiui, K. Runimui, Pijui Gudelevičiui, V. Norkaičiui, J. Gradeckui, prof. V. Staugaičiui.

Sekantis ALOS Tarybos posėdis įvyks, penktadienį balandžio mėn. 24 dieną, 20 val. Lietuvių Aušros Vartų parapijos patalpose.

SUDEGĖ MARIANAPOLIO MARIJONŲ AUKŠT. MOKYKLOS PASTATAS

"Laikui išeinant gauta žinia iš Amerikos, kad kovo mėn. 4 d. naktį užsidegė Marianapolio Marijonų išlaikomos mokyklos didžiojo namo pogrindis ir nakties metu išsiveržusi uknis į klases, sales, biblioteką, koplyčią, viską per trumpą laiką sunaikino. Gaisre žuvo brolis Aleksandras Kinsgaila 77 metų amžiaus.

GRAŽI VAIKŲ ŠVENTĖ

Dr. Jono ir Irenės Veličkaitės Simanauskų namuose, šaštadienį 14 d. kovo mėn. susirinko nemažas būrys mažojo jaunimo su dovanomis ir įvairiausiais saldumynais, pasveikinti savo bendrameti Simanauskų Tristaniuką, kuriam 10.4.64 sukako 2-ji metai. Aišku, kaip tik tokio amžiaus būrys sudaro triukšmingiausias šventes, kurių džiaugsmą malonų stebėti ir ne vienam rimtesnio amžiaus asmeniui. Toji šventė neapsiėjo be Tristano krikštatėvių, kuriais yra ponia Janė Launinkaitė iš Berisso ir H. Levanavičius, Lietuvių Tautinių šokių "Rambynas" aktyvus veikėjas. Ši maloni šventė davė progos ir Simanauskų draugams, kurie atvyko pesveikinti sukaktuvininką, pasidalinti mintimis apie buvusią jaunystės laikų romantiką ir pakelti mažojo garbei ne vieną tostą.

• **Juozas Kalainis,** iš Rosario atlieka karinę prievolę Palermoj Granaderos a Caballo "General Jose de San Martin" daliny, Buenos Aires.

• **Miguel Sudnius,** lietuvių tautinių šokių ansamblio **"Rambynas"** šokėjas, atlieka karinę prievolę "Centro de Instruccion de Inteligencia", Buenos Aires.

• **Robertas Jukna,** "Šv. Cecilijos narys grįžo atlikęs karinę prievolę iš Comodoro Rivadavia.

• Villa del Diquėj, vasario mėn. 29 dieną buvo atšvęsta Šv. Kazimiero Diena. Šioje šventėje dalyvavo stovyklaujantieji berniukai, vadovaujami kun. Juozo Margio, kun. Antano Lubicko, dalyvaujant taip pat Villa del Dique ir Villa Rumipal lietuviams įvairiems turistams ir Villa del Dique miesto intendentui ir kitiems kviestiems svečiams.

Šiuo buvo paminėtas Lietuvos Globėjas, Šv. Kazimieras ir buvo pagerbti Marijonų geradarlai Kazimieras ir Marijona Stankunai.

• **Marija Čerkauskienė** pasigydžiusi mineralinių vandenų Copaque maudyklėse (netoli S. Carlos de Bariloche) grįžo atgal į Buenos Aires pas namiškius.

• **Joanai Karaniauskaitei ir Pascual Anacondio** pavogė naują, neseniai pirktą sunkvežimį (kamioną). Dar iki šiol policijai nepavyko piktadarių surasti.

• **Alfredo Budriūnas,** sukurę šeimos židinį su p-lė Maria Rosa Battido, š. m. kovo mėn. 7 dieną Religinės apeigos buvo Jėzaus Širdies bažnyčioje, Villa Diego, Rosario. Vestuvinės vaišės įvyko jaunosios tėvų namuose. Po vestuvinei kelionei jaunavedžiai išvyko į Cierras de Cordoba.

• **Jonas Petronis,** iš Rosario, keletą dienų viešėjo Buenos Aires, savo pensijos gavimo reikalu.

• **Raquel Golokvoščiutė** su savo vyru Jorge Tiercin džiaugiasi susilaukę pirmagimio sunaus, kuris buvo pakrikštytas Jorge Luis vardu. Ponios Tiercin tėveliai nesulaukė savo anuko gimstant, kurie mirė prieš pusę metų.

• **Pakilus spausdinimo medžiagai ir spaustuvės personalo atlyginimui,** "Laikas" yra priverstas pakelti prenumeratos kainą 50 pezų Argentinoje: Mokant "Laiko" administracijoje 300 pezų, namuose 315 pezų, Urugvajuje — 35 pezai (Urugvaiški), visur kitur 3 doleriai.

Šiais jubiliejiniais Tėvų Marijonų Metais yra organizuojama didelė ir skaitlinga

MALDINGA KELIONĖ
Į MARIJOS ŠVENTOVĘ — LUJANĄ.

kuri įvyks, š. m. balandžio mėn. 12 dieną. Bilietus prašome iš anksto įsigyti Aušros Vartų parapijos raštinėje.

Kaina vienam asmeniui 140 pezų.